

2019-12-05
I2019/03235/DF
I2019/01017/DF (delvis)

Infrastrukturdepartementet

Ekonomistyrningsverket
Box 45316
104 30 Stockholm

Uppdrag att lämna förslag till en kostnadseffektiv och hållbar utveckling av förvaltningsgemensam digital infrastruktur

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Ekonomistyrningsverket (ESV) att analysera finansieringsformerna för förvaltningsgemensamma digitala tjänster. ESV ska föreslå en metod för hur utvecklingskostnader för förvaltningsgemensamma digitala tjänster bör fördelas inom staten och hur ansvaret för sådana tjänster i de fall det är lämpligt kan föras över till Myndigheten för digital förvaltning (Digg). Uppdraget ska utföras i enlighet med det som framgår under rubriken Närmare om uppdraget.

Avstämning ska ske med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) under arbetets gång. ESV ska i en delrapport redovisa förslaget på fördelning av utvecklingskostnader till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 mars 2020. Uppdraget ska i övriga delar slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 16 oktober 2020.

ESV får använda 100 000 kronor för uppdraget 2019 och, under förutsättning att erforderliga beslut fattas, 750 000 kronor för 2020. Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning uppförda anslaget 1:18 Myndigheten för digital förvaltning under utgiftsområde, anslagsposten 1 Projekt för digitalisering av offentlig sektor. Medlen utbetalas efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 13 december 2019 respektive den 31 mars 2020. Återbetalning av ej förbrukade medel för 2019 ska ske till Kammarkollegiet senast den 1 mars 2020. Återbetalning av ej förbrukade medel för 2020 ska ske till Kammarkollegiet senast den 1 december 2020. I samband med eventuell återbetalning ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer.

Närmare om uppdraget

ESV ska analysera och föreslå en metod för hur utvecklingskostnader för en förvaltningsgemensam digital tjänst (dvs. en digital immateriell anläggningstillgång) bör fördelas inom staten. Förslaget ska även omfatta sådana fall där utvecklingen *inte* kan fullföljas eller när den digitala tjänsten *inte* kan börja användas.¹ Förslaget ska ha stöd i avgiftsförordningen (1992:191) och andra relevanta författningar. Med utveckling av en förvaltningsgemensam digital tjänst avses i detta uppdrag när flera statliga myndigheter samverkar kring utveckling av en digital tjänst.

Förslaget ska omfatta utformning av villkor om avgifter i överenskommelser mellan olika statliga myndigheter vid utvecklingen av en förvaltningsgemensamt digital tjänst. Sådana villkor ska bl.a. reglera ansvarsfördelningen i det fall utvecklingen *inte* kan fullföljas eller när den digitala tjänsten *inte* kan börja användas och nödvändiga skyldigheter att använda en färdigställd digital tjänst.

ESV får redovisa alternativa finansieringsförslag för utvecklingen av förvaltningsgemensamma digitala tjänster, samt andra förslag som kan bidra till en förbättrad samordning. Förslagen ska rymmas inom befintliga utgiftsramar.

ESV ska vidare analysera och lämna förslag till hur ansvaret för en förvaltningsgemensam digital tjänst, i det fall det är lämpligt, kan föras över från en statlig myndighet till Digg. ESV ska även lämna förslag som bedöms nödvändiga för att Digg eller annan ansvarig myndighet ska kunna ta ut avgifter av statliga myndigheter för bl.a. drift och förvaltning av den digitala tjänsten och även i övrigt föreslå de ytterligare åtgärder som behöver vidtas. Förslag i denna del ska lämnas även i de fall den praktiska driften och förvaltningen av den förvaltningsgemensamma digitala tjänsten fortsättningsvis sköts av den aktör som ursprungligen utvecklade tjänsten.

ESV ska slutligen lämna förslag på stöd i form av exempelvis vägledning och beräkningsmetoder i syfte att underlätta utformning av villkor om avgifter inom staten för utvecklingskostnader av en digital tjänst i en överenskommelse.

¹ Anläggningstillgångar som används i en myndighets verksamhet finansieras med lån enligt kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Om ESV inom ramen för uppdraget identifierar rättsliga hinder för fördelning av utvecklingskostnader enligt ovan ska dessa redogöras för. Vid behov ska myndigheten lämna förslag på nödvändiga författningsändringar, som skapar eller förtydligar förutsättningarna att fördela utvecklingskostnaderna.

ESV ska i uppdraget föra en dialog med Digg och andra myndigheter som bedöms ha relevanta erfarenheter av förvaltningsgemensamma digitala tjänster.

Skälen för regeringens beslut

En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter (8 § förvaltningslagen [2017:900]). Vidare ska en myndighet också verka för att genom samarbete med myndigheter och andra ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet (6 § andra stycket myndighetsförordningen [2007:515]).

I budgetpropositionen för 2020 konstaterade regeringen att det finns behov av att utveckla formerna för finansiering av den förvaltningsgemensamma digitaliseringen. Även Statskontoret har i sin promemoria Förvaltningspolitik i förändring – långsiktiga utvecklingstendenser och strategiska utvecklingsbehov (2019:103) konstaterat att en återkommande utmaning vid samverkan mellan statliga myndigheter är frågan om hur de gemensamma projekten ska finansieras. Denna utmaning är i högsta grad relevant för projekt som syftar till att utveckla förvaltningens digitalisering. Bristen på central finansiering av gemensamma lösningar är det största problemet när det gäller att digitalisera den offentliga sektorn.² Projekten kan exempelvis kräva stora investeringar i ett inledande skede, något som kan vara svårt att lösa inom ramen för den årliga budgetprocessen. Ytterligare en utmaning gäller hur kostnader och nyttor ska fördelas mellan olika statliga myndigheter. Det är inte alltid den statliga myndigheten som står för merparten av finansieringen som också får de största nyttorna av projektet. För vissa förvaltningsgemensamma lösningar kan nytta dessutom tillfalla den offentliga förvaltningen som helhet, medborgarna eller företag, snarare än enskilda myndigheter. Vidare är det också viktigt att beslutsprocesserna för förvaltningsgemensamma digitala tjänster får ett snabbare förlopp (SOU 2017:114 reboot – omstart för den digitala förvaltningen).

² Ekonomistyrningsverkets rapport (2017:13) Digitaliseringen av det offentliga Sverige.

Det är angeläget att ta fram förslag till finansieringsformer inom staten för förvaltningsgemensamma digitala tjänster, genom att använda det stöd som bl.a. finns i avgiftsförordningen avseende offentlig resurssamordning. Målsättningen är att skapa förutsättningar för mer förvaltningsgemensam utveckling och på detta sätt öka kostnadseffektiviteten för enskilda myndigheter inom statsförvaltningen, såväl för staten som helhet. Syftet med en eventuell överföring av förvaltningsgemensamma digitala tjänster till Digg ska vara att det leder till en kostnadseffektiv förvaltningsgemensam digital infrastruktur över tid samt att det förvaltningsgemensamma perspektivet för hela den offentliga förvaltningen kan beaktas. Härigenom gagnas den offentliga förvaltningen som helhet, samtidigt som en långsiktig, kostnadseffektiv och hållbar förvaltningsgemensam digital infrastruktur möjliggörs.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Matilda Hultgren

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA 1, E2, K, OU, S1 och SFÖ

Infrastrukturdepartementet/D

Näringsdepartementet/EIN, MK

Myndigheten för digital förvaltning